

Pred hišo, v kateri stanujem, so otroci z lestve skakali v sneg. Pri tem so tudi krilili z rokami, kakor da bi hoteli poleteti kot ptiči. Oče enega fantka je od blizu spremljal njihovo igro. Navdušen, kaj počneje, je začel pripovedovati, da je tako poskušal leteti po zraku tudi pravljичni junak Ikarij in hotel doseči Sonce. A mu ni uspelo. Otroci so z zanimanjem prisluhili njegovi pripovedi.

Z enim ušesom sem pripovedovanju prisluhnil tudi jaz. Ker je kar naprej omenjal in ponavljal ime Ikarij, sem mirno pristopil k njemu in mu dejal, da temu mitološkemu junaku ni bilo ime Ikarij, ampak Ikar (iz besede Icarus). Nasmehnil se mi je in rekel: "Ikarij ali Ikar, pa saj je to vseeno." Odgovoril sem mu, da ni vseeno. Ko otrok enkrat sliši ime, si ga dobro zapomni, in če se ga zapomni prvič narobe, so potem dolgoletne težave, da popravimo napako.

Potem sva se z mladim gospodom razšla.

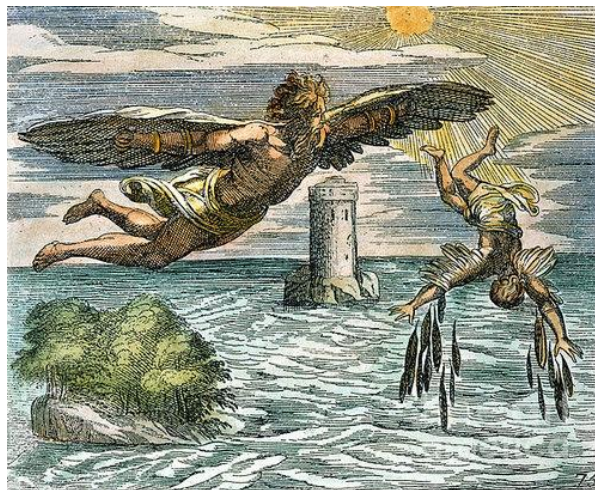
A glej ga, vrabca. Naslednji dan me je ustavil. Mislil sem, da bo stresel kakšno jezo name. A je le rekel: "Prav ste imeli." Bil sem prijetno presenečen.

Zdaj pa k stvari, da pojasnimo, kdo je kdo.

Ikar ali Ikarij, kdo je kdo ali je to en in isti?

Ikar (grško, Íkaros) je bil v grškem bajeslovju Dedalov sin. Dedal pa je bil slavni atenski kipar in stavbenik. Svoje učence je učil različne veščine in spretnosti. Med njimi je bil najuspešnejši Dedalov nečak Talos. V bojazni, da ga ne bi Talosova nadarjenost zasenčila, je Dedal mladeniča porinil iz atenskega obzidja v prepad, v smrt. Za svoje dejanje je bil obsojen. S sinom pa je zbežal na otok Kreto. Tu je za kralja Minosa zgradil labirint, v katerega so zaprli Minotavra.

Da bi lahko zbežal iz ujetništva na Kreti, je Dedal za sebe in sina izdelal krila iz voska in perja. Sina je posvaril, naj leti le nad morjem in ne previsoko, da se preveč ne približa vročemu Soncu. Toda Ikar se je med letom dvignil previsoko, prišel preblizu Sonca, vosek se je stopil in deček je strmoglavil v morje in se ubil.

Ikarij (grško Ikarios) pa je bil po grški mitologiji prvi v Atenah, ki je od Dioniza dobil trto, iz grozdja naredil prvo vino, in s to pijačo seznanil svoje someščane in ves svet. Ikarija so ubili pastirji. Za pokušino jim je dal svoje vino, oni pa so se ga napili. Posumili so, da jih je hotel zastrupiti, zato so nadenj dvignili roko.

Ozvezdje Volar (Bootes), ki mu nekateri rečejo tudi Pastir. Sliki sta s spleta.

Nebesna mitološka zgodba pa takole pripoveduje. Ikarij, bogat lastnik velikih nasadov vinske trte v Atiki, ki je upodobljen na nebu v ozvezdju Volar, je nekega dne k sebi v vinograd povabil Dioniza, boga vina in vinogradništva. Ta je bil silno navdušen nad Ikarijevo gostoljubnostjo. V zahvalo je Ikarija naučil iz grozdja pridelovati vino.

Ko je dozorelo prvo njegovo vino, je Ikarij priredil zabavo. Nanjo je povabil svoje prijatelje. Pokušali so nebeško dobro kapljico, ki jim je počasi zlezla v kri in glavo. Postali so pijani in zaspali.

Ko so se zbudili, so vsi mislili, da jih je Ikarij nameraval zastrupiti. Zato so ga ubili, njegovo truplo pa vrgli v prepad. Ikarijeva lovska psa sta pogrešala svojega dobrega gospodarja. Postala sta nemirna. Začela sta cviliti in brez premora tekati sem in tja.

Ikarijeva hči Erigona je zaslutila, da se je z očetom najbrž nekaj hudega zgodilo. Spustila je psa. Tekla sta naravnost proti prepadu, kjer sta našla mrtvega gospodarja.

Erigona očetove smrti ni mogla prenesti in se je od žalosti ubila. Tudi psa sta skočila v prepad, se ulegla k ljubljenu gospodarju in tam od žalosti poginila.

Vse junake te tragične zgodbe najdemo na nebu, kamor naj bi jih postavil bog Dioniz v spomin na dobrega in prijaznega vinogradnika.

Erigona naj bi predstavljala ozvezdje Devica. Ko Devica vzide, ji sledita Lovska psa. Vsi trije začnejo iskati Volarja-Ikarija. Najdejo ga šele, ko se Volar povzpne najvišje na južni del neba. Ko pa potem Volar, oba psa in Devica na zahodu zaidejo, se zgodba konča. Vsi umrejo.

Kranj, 10. februar 2018

Majo Prosen